SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1894

av Denis Begic m.fl. (S)

Statlig service i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur man kan stärka lokal statlig service och ge Statens servicecenter goda förutsättningar i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör följa upp hur avvecklingen av Skatteverkets id-kortsverksamhet påverkar möjligheten för människor på landsbygden att få en id-handling och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Staten ska finnas där människor bor. Det låter självklart, men för många på landsbygden har det blivit allt mindre sant. Polisen har dragit sig tillbaka, bankkontoren har stängt, och nu stänger också statens egna servicekontor.

Servicekontoren är ofta det enda stället där man kan få hjälp av en människa med ärenden hos Försäkringskassan, Skatteverket, Pensionsmyndigheten, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. För den som saknar bank-id, har svårt med svenska eller helt enkelt inte förstår ett beslut är det skillnaden mellan att få sin rätt och att ge upp.

Regeringen har sänkt anslaget till Statens servicecenter med 150 miljoner kronor per år från 2027. Samtidigt har regeringen tagit bort styrningen av var kontoren ska ligga

och lämnat beslutet om nedläggningar till myndigheten själv. Omkring 35 kontor väntas stänga.

I Örebro län stängde servicekontoret i Lindesberg i maj 2025. För invånarna i Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsberg innebär det att närmaste fullt bemannade kontor nu ligger i Örebro. Ändå uppfyller staten formellt sitt löfte, eftersom det enda regeringen garanterar är ett kontor per funktionell analysregion. Det måttet är för grovt. En pensionär i Kopparberg utan bil hjälps inte av att det finns ett kontor någonstans i regionen. Det som räknas är hur lång tid det tar att komma dit. Därför bör garantin utgå från invånarnas restid.

Statlig service behöver inte alltid betyda ett eget kontor. Askersund har i dag ett flexikontor som är bemannat vissa dagar. Kommunerna har servicepunkter och bibliotek över hela länet. Om Statens servicecenter får ingå avtal med kommuner kan staten finnas på fler platser till lägre kostnad. Mobila lösningar kan nå de orter där varken stat eller kommun har lokaler.

Servicekontoren bör också kunna hjälpa till med fler ärenden. Många frågor på landsbygden rör mark, fastighet och skulder. Det är ärenden hos Lantmäteriet och Kronofogden, som i dag inte ingår i servicekontorens uppdrag. Centrala studiestödsnämnden saknar helt fysiskt service i Örebro län.

Slutligen avvecklas Skatteverkets id-kort från mars 2027. Ansvaret flyttar till Polisen. För den som saknar pass blir vägen till en id-handling då beroende av var polisen har öppet för ansökningar. Det är en förändring som riskerar att slå hårdast mot dem som redan har längst till staten. Regeringen måste följa upp konsekvenserna och se till att ingen lämnas utan möjlighet att styrka sin identitet.

Ett land hålls ihop av att staten är närvarande för alla. Det är inte en kostnad som ska sparas bort. Det är en grund för förtroende.

Denis Begic (S)

Karin Sundin (S) *Matilda Ernkrans (S)*